Lakialoite LA 6/2019 vp

Sari Sarkomaa kok ym.

Lakialoite laiksi rikoslain 21 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteella ehdotetaan uuden naisen sukuelinten silpomista koskevan 6 b §:n lisäämistä rikoslain 21 lukuun.

PERUSTELUT

Yleisperustelut

Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen on ympäri maailmaa esiintyvä perinne, jossa tytön tai naisen sukuelimiä vahingoitetaan ilman lääketieteellistä syytä. Suomessa on THL:n laskelmien perusteella 10 000 silpomisen läpikäynyttä tyttöä ja naista. Suomessa elää arvioiden mukaan 650—3 080 tyttöä, joilla on riski joutua silvotuksi.

Perinne loukkaa ihmis- ja itsemääräämisoikeuksia, heikentää naisten tasa-arvoa sekä aiheuttaa terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja. Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta velvoittaa Suomea laatimaan ohjeet ja takaamaan toimivan järjestelmän silpomisen estämiseksi.

Suomi on ainoa Pohjoismaa, joka ei ole erikseen lailla kieltänyt tyttöjen silpomista. Esimerkiksi naapurimaassamme Ruotsissa vastaava laki on ollut voimassa jo vuodesta 1982.

Suomen on onnistuttava nykyistä tehokkaammin suojelemaan silpomisuhan alla eläviä tyttöjä ja ryhdyttävä toimiin näiden törkeiden ja epäinhimillisten rikosten torjumiseksi ja uhrien auttamiseksi sekä tekoihin syyllistyneiden saattamiseksi vastuuseen.

Teot ovat olleet nimenomaisesti rikoslain mukaan rangaistavia vuodesta 1995 alkaen. Tekojen rangaistavuus ei ole tällä hetkellä tuotu selkeimmällä mahdollisella tavalla esiin lainsäädännössä eikä rangaistavuus ole tarpeeksi hyvin yleisessä tiedossa, vaikka teot ovatkin rikoslain vastaisia. Suomen rikoslain mukaan silpominen katsotaan rangaistavaksi törkeänä pahoinpitelynä. Toisin kuin muissa Pohjoismaissa, yhtään tapausta ei ole Suomessa edennyt oikeuteen saakka.

Lainsäädännön on viestittävä jyrkän kielteinen kanta silpomiseen. Tämän vuoksi tällä lakialoitteella ehdotetaan silpomista koskevan erilliskriminalisoinnin lisäämistä rikoslakiin. Erilliskrimi-

nalisointi kieltäisi myös Suomen kansalaisille ulkomailla tehdyt silpomiset ja antaisi viranomaisille enemmän mahdollisuuksia puuttua rikoksiin. Tekojen tuomittavuutta voitaisiin lisätä erillisellä naisen sukuelinten silpomista koskevalla kriminalisoinnilla, jolla nostettaisiin teoista määrättävää vähimmäisrangaistusta.

Yksityiskohtaiset perustelut

6 a §. Törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu. Esityksellä lisättäisiin pykälään viittaus uuteen 6 b §:ään.

6 b §. Naisen sukuelinten silpominen. Uudella rikosnimikkeellä korotettaisiin naisen sukuelinten silpomisesta määrättävää vähimmäisrangaistusta 21 luvun 6 §:n yhden vuoden minimirangaistuksesta kahteen vuoteen vankeutta. Uuden rangaistussäädöksen teonkuvauksessa viitattaisiin naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 38 artiklassa määriteltyyn teonkuvaukseen. Vastaavasti teko on määritelty rikoslain 1 luvun 11 §:n 2 momentin 8 kohdassa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 21 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 21 luvun 6 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 435/2013, ja

lisätään 21 lukuun uusi 6 b § seuraavasti:

21 luku

Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista

6 a §

Törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu

Joka 1—3, 6 tai 6 b §:ssä tarkoitetun rikoksen tekemistä varten

1) pitää hallussaan ampuma- tai teräasetta tai muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä taikka välinettä, joka soveltuu erityisesti käytettäväksi välineenä rikoksessa,

2) sopii toisen kanssa tai laatii yksityiskohtaisen suunnitelman jonkin mainitun rikoksen tekemisestä tai

3) palkkaa, käskee tai muuten yllyttää toista mainitun rikoksen tekemiseen taikka lupautuu tai tarjoutuu tekemään sen

on tuomittava *törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelusta* vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

— —

6 b §

Naisen sukuelinten silpominen

Joka tekee toiselle naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 38 artiklassa tarkoitetun naisen sukuelinten silpomisen, on tuomittava *naisen sukuelinten silpomisesta* vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi. Yritys on rangaistava.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Lakialoite LA 6/2019 vp

Helsingissä 27.9.2019

Sari Sarkomaa kok
Sofia Vikman kok
Sari Multala kok
Mia Laiho kok
Pia Kauma kok
Jaana Pelkonen kok
Juhana Vartiainen kok
Kai Mykkänen kok
Anne-Mari Virolainen kok
Kalle Jokinen kok
Petteri Orpo kok
Sanni Grahn-Laasonen kok
Markku Eestilä kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Mari-Leena Talvitie kok
Timo Heinonen kok
Anna-Kaisa Ikonen kok
Pauli Kiuru kok
Marko Kilpi kok
Heikki Autto kok
Elina Lepomäki kok
Saara-Sofia Sirén kok
Jukka Kopra kok
Ben Zyskowicz kok
Ville Kaunisto kok
Wille Rydman kok